

Menyasszony-szakadék

4. rész

Érzem a szívem dobogását a halántékomon, nyakamon, mellemben, hasamban. Erősen, lázasan ver. Néha kihagy, ilyenkor levegő után kapkodok. Bármelyik pillanatban ájultan zuhanhatok az öreg begovica gyönyörű szobájának vastag szőnyegére. Most először nem félek, sőt vágyom a halált. Már nem úgy látom, mint egy feketébe öltözött sovány asszonyt, hanem mint egy fiatal, szép leányt, talpig fehérben. Mosolyog rám, én pedig sóvárogva nézem, kezemet nyújtom felé.

Aljoša, mi játszódik le bennem ma este? Ha hallja ezt a segélykiáltást, fogja be a fülét! Ha látja ezt a görcsbe rándult arcot, csukja be a szemét! Csak arra a hangra emlékezzen, amely Önhöz szólt, mely olyan volt, mint a patak csörgedezése, mint a madár csiripelése! Csak a szép és boldog arcot jegyezze meg! Igen, még tudatában vagyok annak, hogy mit beszélek. Szép arc. Igen szép volt. Hát lehet csúnya az, aki igazán, őszintén boldog?

Nagyon szép, gyönyörű – mondogatta nekem. És én biztos voltam benne, hogy nem hazudik. Tényleg szép vagyok, és nem csak az Ön szemei látnak annak. Valami mélyről jövő erő, olyan nővé varázsolt, amilyenre mindig is vágyott, amilyent keresett, amilyent megalkotott. Minden figyelmemmel az arcom, testem, hangom és viselkedésem megváltoztatására koncentráltam. A szerelem ereje, a támasz iránti szükségletem s a hihetetlenül erős ragaszkodás érzése, egyszerűen elsöpörték minden kételyemet. Ön miatt még az értéktelen tárgyakat is gyengéden érintetem meg, nehogy kárt okozzak bennük. A szerelem tengerén hajóztam, de a veszélyes áramlatok, akár el is ragadhattak volna.

Amikor 1995. május 6-án, szerelmünk évfordulóján nem mentem el a szállodába, ahol megszállt, Ön, Aljoša, halálosan megrémült. Elég későn érkeztem, s elég hihetően azt mondtam, hogy váratlanul és bonyolult úton-módon rokonaim érkeztek. Akkor is hazudtam. Biztosan emlékszik rá. Főleg azért aggódott, mert a várost hevesebben lövették, mint bármikor azelőtt. Engem ez azonban nem tudott visszatartani attól, hogy véghezvigyem azt, amit elhatároztam. Kerteken, udvarokon és parkokon keresztül, orvlövészek lövéseitől kísérvé, tizennyolc év után először mentem el oda. Igen, eltalálta, a Menyasszony-szakadékhoz. Minden viszolygás, félelem nélkül ültem a szakadék szélén, és fehér virágokat dobáltam a fekete mélységbe.

Ez a szerelmi önkívület, harminchat éves koromtól kezdve, másfél évig tartott. Miért kellene ezt most megbánnom? Kundera egyik mondata jut most eszembe. „Elöntött a méreg, ha azokra az évekre, azokra a bolond, szerelmes évekre gondoltam.” Nem értek vele egyet. Milyen jó lett volna, ha szerelmes rajongásban teltek volna az éveim.

Az általános iskola utolsó évében (akkor azt hittem, hogy egyben tanulmányaim végén is), környezetem viselkedése megváltozott irányomban. Az elmúlt évben tanárok és diákok még egyaránt gyanakodva figyeltek, mert tudták, hogy milyen nehéz természetem van. Ehhez a távolságtartáshoz azonban lassanként bizonyos mértékű együttérzés is társult, amely idővel rokonszenvvé nőtte ki magát. A sorscsapások, melyek a családomat érték, még a legkeményebb szívűt sem hagyta közömbösen.

Én is változtattam a viselkedésemen, de a lelkem mélyén lényegében ugyanaz maradtam. Alattomos, gonosz, kárörvendő. Ezért legtöbbször lehajtott fejjel hallgattam, hogy senki se vegye észre, mennyire süt a szememből a rosszindulat.

Az osztálytársaim elkezdtek süteményt, egy-egy szelet húst, kalácsot hozni nekem. Ezek a szívből jövő ajándékok azonban nem tettek engem boldoggá. Ellenkezőleg, kisebbrendűségi érzésem támadt, amitől szinte fuldokoltam és dührohámot kaptam attól, hogy sajnálnak.

Semmit sem ettem meg abból, amit hoztak. Hazafelé menet egy bokorba dobtam, vagy hazavittem, és a konyhában hagytam látható helyen, hogy az apám megtalálja. Mohón és jóízűen fogyasztotta el, sohasem kérdezte meg, hogy honnan van, sohasem köszönte meg. Magamnak én készítettem valamilyen íztelen ételt, mert a főzéshez nem értettem.

Amióta elkezdődtek a félelmeim, s a szinte megszállott foglalkozásom a halállal és a betegséggel, elvesztettem az étvágyamat, de erőltettem, hogy mégiscsak egyek valamit. A kövér

kislányból hamarosan magas, karcsú nagylány lett. A kezem állandóan reszketett, tenyerem izzadt. A szívem időnként gyorsan és erősen vert. Aztán elkezdett fájni a fejem, főleg a tarkómnál, hányinger, szédülés fogott el. Állandóan feszült és görcsös voltam. Nagyon, nagyon görcsös, ami mintha valaminek a kezdetét jelentette volna, bár fogalmam sem volt, hogy minek, csak azt éreztem, hogy borzalmas lesz.

Éles eszemnek, kiváló emlékezőtehetségemnek köszönhetően, minden különösebb erőfeszítés nélkül voltam az iskola legjobb tanulója, ahová néhány környező faluból is jártak gyerekek.

Megkülönböztetett figyelmet szentelt nekem a zenetanárnő, aki valamivel idősebb volt az anyámnál és a városban lakott. Megpróbált közelebb kerülni hozzám, ezért gyakran megszólított a folyosón, az udvaron és az osztályteremben is. Mindenkinek megvan a maga keresztje – mondta egyszer nekem, mialatt rám nézett. Nem emlékszem, hogy láttam-e valaha ennél szomorúbb szemeket.

Ennek a tanárnőnek volt egy hasonló korú leánya, mint én, aki gyermekkorában agyhártyagyulladás következtében súlyosan fogyatékos lett.

Látod, neki van anyja, de mintha nem is lenne, hiszen nincs tudatában semminek. Te, aki olyan okos, olyan érzékeny vagy, elvesztetted az édesanyádat. Hát van igazság a földön, Uram? – mondta, miközben égnek emelte a szemét.

Neki nem ez volt az egyetlen bánata. Jóképű, okos, művelt férje, a bég egyetlen gyermeke, a híres család egyetlen leszármazottja viselte el legnehezebben a gyermeke betegségét. Eltávolodott apjától, anyjától, feleségétől, otthagya a munkáját, alkoholista és csavargó lett. Azt beszéltek, hogy megháborodott. Nyolc évvel ezelőtt részegen ült a volán mögé, és nagy sebességgel egy betonfalnak ütközött. Sohasem derült ki, hogy baleset volt vagy öngyilkosság.

A tanárnő az anyósával, az öreg begovicával és a béna, süketnéma kislányával élt. Biztosan talált volna magának munkát bármelyik városi iskolában, de egy távoli falusi iskolát választott. Talán menekülni akart mindentől. Azt is beszéltek, hogy beleszeretett az iskola különc, agglégény igazgatójába.

Nem esett jól a figyelmessége. Egyszerűen fárasztott. Két dolog miatt azonban örökké emlékezni fogok rá. Az egyik az, hogy megszeretette velem a zenét. Az iskolában volt egy öreg lemezjátszó. Amikor egy-egy zeneszerző műveit tanultuk, mindig elhozta azt a lemezt, melyen a legjobb zeneművekből voltak részletek. Kezdetben ez büntetés volt számunkra. Nevetgáltunk, grimaszokat vágtunk, ásítottunk és alig vártuk már, hogy vége legyen az órának. De ahogy telt az idő, egyre jobban élveztem a zenét, magával ragadott. Olyan eszméletlen magasságokba emelt, olyan légüres térbe vitt, ahol mindent elfelejthettem, aztán mikor elhallgatott jött a fájdalmas kijózanodás, mint minden illúzió után. Rájöttem akkor, Aljoša, hogy minden szépség tulajdonképpen csak ámítás, csapda, átok az ember számára.

Ami miatt még ez az asszony kitörölhetetlen nyomot hagyott az életemben pedig az, hogy a tanulmányaim nem fejeződtek be a nyolcadik osztály elvégzésével.

Ha valamire várunk, idővel a várakozás hosszúnak és fárasztónak tűnik, de ha nem várunk semmit, az események hihetetlenül fel tudnak gyorsulni.

Az egyik szeptemberi nap reggelén, a zenetanárnő nem jött be az iskolába. Már az órák alatt megtudtuk, hogy a leánya meghalt. Némán és észrevétlenül hunyt ki. A tanárnő néhány nap múlva már megint ott volt az iskolában. A fekete kosztüm, melyet viselt, csak még jobban kiemelte arcának sápadtságát.

Érdekes, de nem tűnt olyan szomorúnak, mint korábban. Ha nem lett volna a fekete ruha, semmiféle változást nem vettünk volna észre rajta. Folytatódtak az órák, a zenehallgatások. Azt hiszem, hogy a zenét csak mi ketten élveztük.

A téli ünnepek után hozzám lépett a nagyszünetben. Azt mondta, sokat beszélt már rólam az anyósának, hogy milyen éles eszem van, és milyen szerencsétlen a sorsom. Hogy az okosságom és a tudás utáni vágyam miatt megérdemelném, hogy folytathassam a tanulást, de az életkörülményeim miatt ez lehetetlen.

Az öreg begovica minden alkalommal figyelmesen hallgatta őt, de nem szólt semmit. Csak tegnap este, a leánya halála után öt hónappal kezdett el kérdezősködni a neveltetésemről, személyiségemről és a képességeimről. Ebből azt lehetett sejteni, hogy esetleg hajlandó lenne támogatni a továbbtanulásomat. Nem feleltem semmit. Lehajtott fejjel mentem vissza az osztályba.

Azon az éjszakán egy szemhunyást sem aludtam. Egyrészt tudtam, hogy intelligens vagyok, másrészt vágytam a tudásra és arra, hogy elhagyjam a falut, az elátkozott házat, szerencsétlen apámat. Ezért reménykedni kezdtem, hogy a tanárnő majd elhelyez egy diákokthonban, beírat a gimnáziumba, a költségeket pedig a begovica fogja viselni. Arról álmodoztam, miként emelkedem majd ki a nyomorból, amibe beleszülettem, s tehetségem által hogyan fogok felülkerekedni a szerencséseken és gazdagokon.

Az én tudásom messze felülmúlta az utánam következő legjobb tanulóét is. Addigra már elolvastam az összes könyvet, amivel az iskola könyvtára rendelkezett. Attól a gazdag falusi lánytól kaptam kölcsön könyveket a mitológiáról, művészetről s még egy általános lexikont is, akitől annak idején anyám is kölcsönzött nekem. Készségesen szerezte be nekem a könyveket a városi rokonaitól.

Ha nem éheztem volna annyira a tudást, azt hiszem már rég megbolondultam volna. Arra a komorságra, ami a házban és körülötte uralkodott s az apámra, aki teljesen elitta az eszét, nem szeretek még gondolni sem, hát még írni róla.

Elmúlt a tél s a tavasz is. Minden nap új reménnyel és egyben fájdalmas szorongással ébredtem. Mit fog a zenetanár nő mondani? Milyen irányban folytatódik az életem? Ő azonban semmit sem mondott. Valahogy teljesen megváltozott, mintha csak saját magával foglalkozott volna. De nem tűnt boldogtalannak, sőt, mintha valamilyen belső örömtől sugárzott volna. Még sohasem nézett ki ilyen jól. Időnként most is szoba elegyedett velem, de már nem érdeklődött annyira irántam, és semmi konkrétumról sem tett említést.

Szenvedtem, izzadtam, remegtem, de nem beszéltem róla. Az eddig iránta érzett közömböségem ellenszenvbe csapott át. Inkább meghaltam volna, bármennyire is féltem a haláltól, mintsem, hogy egy szóval is megemlítem azt, amiről a szünet előtt beszélt, amivel új távlatokat nyitott előttem, amelyek lassan elhalványultak, mintha csak álmodtam volna róluk.

Május végén befejeztem a nyolcadik osztályt. Már semmi reményem sem volt a továbbtanulásra. Életem legfájdalmasabb napjai voltak ezek. Kilátástalannak tűnt a jövő.

Vannak kisebb és nagyobb fájdalmak, az okok is különbözőek, melyek előidézték őket, és az emberek is, akiknek el kell azokat viselniük. Más baját nem látjuk, csak sejtésünk lehet róla. Csak a magunkét ismerjük, melyek megbénítják gondolkozásunkat, viselkedésünket, törekvéseinket. Meg vagyunk róla győződve, hogy ennél nagyobb bánata senkinek sincs. Én a saját fájdalmaimat siránkozás nélkül viseltem, mélyen elrejtve mások elől.

Abban az időben már olyan volt az alakom, mint egy nőé, hol volt már az a kövér kislány, bár a hasamon, csípőmön, hátamon még mindig volt egy kis felesleges hár. A fiúk nem érdekeltek, viszolyogtam tőlük. A házasságra még a távoli jövőt illetően sem gondoltam soha. Egyrészt, mert a házasság és a gyerek eleve nem érdekelt, másrészt, még ha szerettem is volna gyereket, nem tudtam volna elviselni azt a gondolatot, hogy esetleg örökölje tőlem azt a betegséget, amit az öcsém is örökölt az anyámtól.

Életem céltalansága, üressége, szürkesége és nyomorúsága ellenére, továbbra sem szüntettem meg állandóan a betegségre és a halálra gondolni. Sok álmatlan éjszakát töltöttem el egyedül, mert az apám sokszor hajnalig a kocsában volt. Hogy elülsem az időt, elkezdtem takarítani az elhanyagolt házat, mely szinte már búzlott a kosztól. Ez napokig eltartott. Az eredmény meglepő volt. Megint visszakapta azt a ragyogó tisztaságát, melytől csak egy szegényes ház tud ragyogni.

Még az udvart is megtisztítottam a szeméttől, rendbe raktam a virágágyásokat, rendszeresen fürödtem és bár a régi, de tiszta, vasalt ruhát vettem fel.

Júniusban elmentem az iskolába a bizonyítványomért, ahol megdöbbenő hírral fogadtak. A zenetanár nő, aki engem olyan szemérmetlenül becsapott, megszökött azzal a különccal, aki az igazgatónk volt. Azt beszélték, hogy valahová délre mentek, ahol meg is esküdtek.

Emlékszem, hogy milyen nehezen vonszoltam magam hazáig. Néhányszor még le is kellett ülnöm, hogy magamhoz térjek. Akkor halt meg bennem véglegesen a remény és ez leírhatatlanul fájt. Emlékszem még a hársfák erős, bódító illatára is végig az út menten. Minden más a feledés homályába merült.

Ez volt az az időszak, Aljoša, amikor a gyűlölet csak nőtt, erősödött bennem. Úgy éltem meg, mint valamely élőlényt, fekete krinolinban, mint valami kísértetet, de jóleső érzés volt. Felismertem, hogy ez erősebb a szeretetnél, bár a szeretetről mit sem tudtam. Kivéve azt a rövid időszakot, amikor szerettem az anyámat. A gyűlölet elvakult. Nem ismer határokat, nincs szüksége indító okokra. Lehet nyílt és rejtett. Mindkét esetben egyformán ártalmas, bár a rejtett veszélyesebb. Eltitkoltam a gyűlöletemet a szülőfalum, az ott élő emberek és a halott anyám iránt is, mert megszült oda, abba a nyomorba, s a maga számára a legkönnyebb utat választotta, engem pedig otthagyt a sors kénye-kedvére, a részeges apámmal. Senki sem sejtette, hogy gyűlölöm a szép leányokat, a kakaskodó fiúkat, a zenetanár nőmet, mindent és mindenkit.

Nem sok időre rá, egyik reggel kopogtattak a házunk ajtaján.

Az öreg begovica házvezetőnője volt az, aki azt az üzenetet hozta, hogy az asszonya látni szeretne. Úgy éreztem, hogy a boldogságtól mindjárt szárnyakat kapok és kirepülök az ablakon egészen az áttetsző júliusi égig.

Örömet azonban semmivel sem mutattam ki. Szerénységet, zavartságot, de határozottságot is míméltem. Felvettem a legrégibb, de tiszta, vasalt ruhámat, tarka térdharisnyát és ormótlan cipőt húztam a lábamra, majd elindultunk.

Nagyon kedves a begovica – ez volt minden, amit a városba vezető útig mondott. Ott egy taxi várt ránk. Először utaztam életemben kocsival, és most negyedszer a városba.

A villa egy domb tetején állt, ahonnan a város hatalmasnak tűnt. A házvezetőnő kinyitotta a hatalmas fémkaput és előreengedett az udvarba. Elállt a lélegzetem a ház szépségétől, és gyűlölet szorította össze a szívemet. Miért van az, hogy egyeseknek megadatott, hogy ilyen szép helyen és ilyen szép házban éljenek, másoknak meg vályogviskókban kell nyomorogniuk?

A begovica éppen ebben a szobában fogadott, ahol, ahogy most is, számtalan éjszakán át forgolódtam álmatlanul, és ahol most ezeket a sorokat írom.

Alacsony volt, alacsonyabb nálam és kissé telt. Haja szürkésfehér, arca kicsi, ovális, diszkréten sminkelve. Nem nézett ki nagyon öregnek, csak a szemei voltak nagyon fáradtak, szomorúak.

Először csak némán méregetett, majd helyet kínált. Ismeri a sorsomat – mondta – mindenkinek sok keserűséget kell lenyelnie az életben, kivétel nélkül. Ajkai enyhén meg-megremegtek, olyan volt a hangja, mint a falevelek susogása, halk, szelíd, kellemes. Hosszú hallgatás után, miközben maga elé meredt, rám nézett és megkérdezte: Betöltötöd már a tizennégyet?

Kereken tizennégy vagyok – válaszoltam határozott hangon. Halvány mosoly suhant át az arcán. Kérdezősködött az apámról, öcsémről, de legtöbbit az anyámról. Megértettük-e, szeretjük-e egymást? Megpróbálta kitapogatni milyen mélyek lehetnek a sebeim, maradtak-e hegek utánuk? Elmeséltem neki egy érzelmes történetet, nem túl hosszút és nem túl fájdalmasat. Van valami, amit még nem bocsátottál meg neki? Igen, van – feleltem és hagytam, hogy megdöbbenjen. Csak néhány pillanat múlva kérdezte meg, óvatosan: Mit?

Azt, hogy meghalt – feleltem nyugodtan, miközben a tekintetemet a lábam alatt lévő vastag szőnyegre szegeztem. „Tetszel nekem. Értelmes vagy és nyílt. Amit az én volt menyem mondott neked, az most is érvényes. Ha az édesapád beleegyezik, mindjárt át is költözhetsz hozzám. Remélem, hogy kölcsönösen tudjuk enyhíteni egymás fájdalmát.”

Ha a boldogságot meg lehetne venni, Aljoša, akkor én ezt most megtehetném. És először Önnek vennék, mert nem boldog, pedig nagyon megérdemelné. Azt reméli, hogy akkor fog majd igazán elkezdni élni, ha én elmegyek Önhöz, mert jelenlétemmel majd elűzöm elhibázott házasságának fájó emlékeit. Ismét ellent kell mondanom. Volt felesége bizonyára nem felelt meg Önnek, vagy intellektuálisan, vagy érzelmileg, esetleg más szempontból, de azt a házasságot, melyből két szép, egészséges fiú született, én nem nevezném tévedésnek. Azt kapta tőle, amit én sohasem tudtam volna Önnek nyújtani.

Bár a mi korunkban már Ön sem gondolhat közös gyermekekre, úgyhogy ajánlata elutasításának nem ez az oka. Mégis, nagyon szomorúan mondom ki, nem megyek. Ezt nem ebben a pillanatban döntöttem el, már attól a naptól kezdve tudtam, amikor eljegyzési gyűrűt hozott nekem. Bár nem akartam Önt megbántani, mégis elutasítottam. Aztán sikerült megnyugtatom, sőt felvidítanom. Emlékszem, azt mondtam, hogy számomra a legszebb és legerősebb gyűrűt a karjai jelentik, melyekkel átölel. Azoknak a hideg karikáknak, bármilyen nemes anyagból készültek is, csak szimbolikus jelentőségük van. Nincs szükségem szimbólumokra, élő gyűrűt szeretnék érezni magam körül.

Ha nem találtam volna rá Önre, egészen biztos lennék abban, hogy boldogság nem létezik. Sem öröm, sem szépség. Most tudom, hogy igenis van, de felbecsülhetetlen, mint minden, ami igazán számít az életben. Mert ha lehántom róla azt a megfoghatót, mindenki számára látható és a mélyére nézek, csak ürességet látok. Valójában szegényebb vagyok, mint mikor otthon, a szülőfalumban éltem, abban a házban, amely ma már nem áll, és a falu sem létezik. Talán az a legjobb, ha az embernek nincs semmilye, nem vágyik semmire, nem szeret senkit. Egyedül csak akkor nem veszíthetsz el semmit. Minden anyagi pusztulásra van ítélve. Ha az anyagi jólét lenne a boldogság feltétele, ki tudja, hol lennék én ma éjjel. Itt akkor az a kislány élne, aki most már mindörökké tizenöt éves marad, a zenetanárnő leánya, a begovica unokája.

Két órával azután, hogy megkaptam a levelét, elmentem az anyakönyvi hivatalba, és igazolást kértem a leány húsz évvel ezelőtti haláláról. Csak egy számot hamisítottam. 1976. június 5. helyett, 1996. június 5-ét írtam. Ez számomra nem volt bonyolult. A hetes számot vékonyan átfestettem korrektorral, majd lefénymásoltam. A fénymásolaton az üres helyre beírtam a kilen-

ces számot, majd ismét lefénymásoltam. Teljesen eredetinek látszik, senkinek sem jutna eszébe, hogy kételkedjen a dokumentum hitelességében. Szegény kislány.

Emlékszem, hogy az első találkozásunkkor a begovica is ugyanezeket a szavakat mondta nekem, amikor én csupa rosszat mondtam az apámról, nehogy megváltoztassa a döntését. Bár inkább szerettem volna rávicsorogni, megszorítani azt a vékony nyakát, helyette azonban csak megnedvesítettem száraz ajkaimat, és öntudatosan arra kértem, hogy ne sajnáljon.

Amikor a begovica találkozott az apámmal, azt hittem, hogy nemcsak habozni fog, hanem egyenesen visszautasítja az ajánlatát. Bár mindig fegyelmezett voltam, míg hallgattam részeg hangját, ezúttal nem tudtam magamon uralkodni. Emlékszem arra a nyugtalanságra, amitől szinte az egész testem reszketett, elsápadtam és attól féltem, hogy mindjárt elájulok. Apám dölyfösen azt mondta a begovicának, hogy elege van az élőködőkből. Az ilyenek miatt, mint ő, mások éhen halnak. Az egész háztartás az én vállamon nyugszik, nem hagyhatom őt egyedül.

A begovica megpróbálta neki szelíden elmagyarázni, hogy a szülőnek a legfontosabb a gyereke boldogsága és jövője kell, hogy legyen. De ehhez a faluban semmiféle feltétel sincs meg és, hogy nincs joga önzőnek lennie.

Nem akarom leírni azt a hosszú, kínos, apám részéről sértő beszélgetést. Igaz, a végére beleegyezett, de ezért nem kis összeget kért. Bár a begovica megpróbálta megmagyarázni, hogy ő az, aki szívességet tesz, és ezért nem kér semmit. „Ismerem én a fajtádat. Nem fog ő sokat tanulni, inkább majd a cseléded lesz.” A begovica elhallgatott. Mindnyájan sokáig hallgattunk, talán túlságosan is sokáig. Akkor az idős asszony felállt, átment a másik szobába, majd visszajött a pénzzel.

„Tessék, számold meg, és kérlek, hogy ide többet ne gyere. A leányod téged meglátogathat, amikor csak akar.”

Mohón megnyalta a szája szélét, megszámolta a pénzt, és mintha annyira nem is érdekelné, hanyagul zsebre vágta.

Induljunk, hogy sötétedés előtt hazaérjünk! – mondta az apám, de nem nézett rám.

Ő itt marad – szölt ellentmondást nem tűrő hangon a begovica – az iskola másfél hónap múlva kezdődik. Ennyi idő kell, hogy megismerje a várost, megszokjon itt, hogy aztán senki se nézhesse le.

Maradtam. Arra gondoltam, hogy semmit sem hoztam magammal, aztán meg arra, hogy nem is lett volna mit.

Radnics Manda fordítása

(A következő számban folytatjuk!)

Kedves Barátunk!

Köszönjük, hogy a Filantróp Társaság Barátság Egyesületének, mely a BARÁTSÁG című folyóirat kiadója, juttatta személyi jövedelemadójának 1%-át: **21 834 Ft**-ot. A pénzt a lap megjelenítésére fordítottuk. Kérjük, gondoljon ránk ismét, amikor 2010. évi személyi jövedelemadójának 1 százalékáról rendelkezik és kedvezményezettként a Filantróp Társaság Barátság Egyesülete adószámát:

18037511-1-43

tüntesse fel. Zárt borítékban, adóbevallásával együtt küldje meg az Adóhivatalnak. Fontos, hogy Ön a borítékon megadja nevét, lakcímét és adóazonosító jelét is.

Köszönettel és tisztelettel:

Mayer Éva
elnök